

VU Research Portal

Disentangling criminal careers for disadvantaged youths

Mesters, G.

2015

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Mesters, G. (2015). *Disentangling criminal careers for disadvantaged youths*. [PhD-Thesis - Research and graduation internal, Vrije Universiteit Amsterdam]. Tinbergen Institute.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Samenvatting (Summary in Dutch)

In dit proefschrift onderzoeken we de volwassen sociaal-economische uitkomsten van jongeren die een deel van hun jeugd in een justitiële jeugdinrichting hebben doorgebracht. Deze jongeren hebben vaak lage cognitieve en sociale vaardigheden, een laag opleidingsniveau en hadden in sommige gevallen contact met justitie. Naast deze factoren maakte ook een slechte thuissituatie dat zij gedurende hun tienerjaren een periode in een residentiële setting behandeld werden. Het doel van dit proefschrift is om een conceptueel en empirisch raamwerk te ontwikkelen om de effecten vast te stellen van een aantal verschillende facetten, voor jongeren met een dergelijke “achtergestelde jeugd”, op uitkomsten gedurende het volwassen leven. We onderzochten of de cognitieve en sociale vaardigheden, het opleidingsniveau en contact met justitie de volwassen sociaal-economische uitkomsten beïnvloedden. Tegelijkertijd erkennen we dat transities gedurende volwassenheid de daaropvolgende volwassen uitkomsten kunnen beïnvloeden. De focus van dit proefschrift ligt op het verklaren van de uitkomst “criminaliteit” voor adolescenten en volwassenen, maar verschillende andere sociaal-economische uitkomsten worden ook onderzocht. In het bijzonder onderzoeken we ook arbeidsmarktuitskomsten, uitkeringen, drugsgebruik en intieme relaties.

Het scheiden van effecten uit de kindertijd en het volwassen leven is van theoretisch belang, maar het ontwikkelen van overheidsbeleid om uitkomsten voor achtergestelde jongeren te verbeteren vereist extra inzicht. Hiervoor is het belangrijk om te bepalen op welk moment welke interventies, in de vorm van investeringen in een positief volwassen leven, het meest effectief en efficiënt zijn. Er zijn vele interventies die in potentie het leven van achtergestelde jongeren kunnen verbeteren en dit proefschrift richt zich op een selectie van facetten waarop zulke interventies zouden kunnen aangrijpen. We zijn vooral geïnteresseerd in interventies die de cognitieve en sociale vaardigheden van jongeren kunnen verbeteren, en interventies die banen creëren. Efficiency van interventies

wordt hier bedoeld in een breed perspectief waarbij niet alleen monetaire aspecten van belang zijn, maar ook de maatschappelijke effecten van uitkeringen en drugs gebruik en criminaliteit relevant worden geacht (Cohen, 1998).

De ontwikkeling van een raamwerk dat in staat is om de sociaal-economische uitkomsten voor volwassenen te verklaren in termen van vroeggemeten factoren en andere uitkomsten gedurende het volwassen leven is een uitdagende taak. In dit proefschrift proberen we deze puzzel stap voor stap te benaderen. Het raamwerk is gebaseerd op inzichten uit de criminologie, sociologie, economie en psychologie. De theorieën die uit deze disciplines naar voren komen vormen het conceptuele raamwerk dat wordt vertaald naar een empirisch model in wiskundige formulering. Deze vertaling maakt het mogelijk om het conceptuele raamwerk te testen met behulp van observationele gegevens en econometrische methoden.

In de eerste stap ontwikkelen we een model waarin vaardigheden die zijn opgedaan gedurende de jeugd verklarende factoren vormen voor criminaliteit gedurende het volwassen leven. De vaardigheden uit de jeugd omvatten cognitieve vaardigheden en een breed scala aan sociale vaardigheden, die gemeten worden aan de hand van persoonlijkheidskenmerken. Hoewel de rol van cognitieve vaardigheden van oudsher van groot belang is in de sociale wetenschappen, heeft de rol van de sociale vaardigheden minder aandacht gekregen in het verklaren van crimineel gedrag (Hill et al., 2011). Het model dat we ontwikkelen onderschrijft de intuïtief aansprekende stellingen dat meerdere vaardigheden belangrijk zijn voor het verklaren van criminaliteit en dat verschillende vaardigheden belangrijk kunnen zijn in de verschillende stadia in het leven (Cunha & Heckman, 2007).

Ten tweede wordt een model ontwikkeld dat expliciteert dat verschillende uitkomsten gedurende volwassenheid elkaar dynamisch beïnvloeden. In het bijzonder onderzoeken we in hoeverre crimineel gedrag, werk en uitkeringen elkaar beïnvloeden gedurende het volwassen leven. Crimineel gedrag kan de kans op werk verminderen en werk kan op zijn beurt crimineel gedrag reduceren (Lageson & Uggen, 2013). Dergelijke bi-directionele relaties moeten worden ontward om de zogeheten relatieve opbrengsten? te kunnen beoordelen van investeringen in het volwassen leven. Meer specifiek: als de interventie arbeid faciliteert dan kan dit een reducerend effect hebben op criminaliteit en uitkeringen, maar daarna kan deze reductie in criminaliteit weer leiden tot betere arbeidsmarktmogelijkheden. De Nederlandse welvaartsstaat biedt mensen de mogelijkheid

om, onder voorwaarden, een uitkering te krijgen. Door het gelijktijdig onderzoeken van criminaliteit, werk en uitkeringen, kunnen we de samenhang tussen deze keuzes onderzoeken. Dit maakt het mogelijk om twee zaken te onderzoeken. Ten eerste kunnen we dieper ingaan op de motivatie voor criminaliteit. Dit kan als volgt gezien worden. Gegeven dat uitkeringen alleen financiële middelen bieden en niet leiden tot meer sociale banden met de maatschappij, kan gesteld worden dat als werk en uitkeringen hetzelfde reducerende effect hebben op criminaliteit, dat dan geldt een belangrijke motivatie is voor criminaliteit. Ten tweede, als uitkeringen criminaliteit verlagen, dan is dit een extra factor waarmee rekening moet worden gehouden als de kosten van uitkeringen worden bepaald.

In de derde stap combineren we de inzichten van de eerste twee stappen en stellen we dat als we de effecten van een achtergestelde jeugd op volwassen uitkomsten willen kwantificeren, dat dan de transities die zich gedurende het volwassen leven voordoen zelf ook moeten worden meegenomen. Overgangen tijdens het volwassen leven kunnen in deze zin fungeren als “multipliers” die de effecten van investeringen in jongeren verhogen of verlagen. Stel dat vroegtijdige interventies gericht op het verbeteren van sociale vaardigheden in staat zijn crimineel gedrag te verminderen tijdens de adolescentie, dan kan deze vermindering van criminaliteit de kans op werk gedurende het volwassen leven vergroten bovenop het marginale effect van de investering in sociale vaardigheden op de kans op werk. De ontwikkeling van dit dynamische conceptuele raamwerk, de vertaling hiervan naar een empirisch model en het testen van het empirische model vormen de belangrijkste bijdragen van dit proefschrift voor het verklaren van criminaliteit en andere sociaal-economische uitkomsten voor achtergestelde jongeren.

De vierde studie die is opgenomen in dit proefschrift biedt een historisch perspectief op de relatie tussen werkgelegenheid en criminaliteit. De belangrijkste vraag die we bestuderen is in welke mate het effect van werkloosheid op de criminaliteit is veranderd in de loop van de vorige eeuw. Hoewel deze vraag op zichzelf interessant is, dient deze in het kader van het proefschrift gezien te worden als een waarschuwing. Namelijk dat de historische context van belang is als men onderzoek doet naar verklaringen van criminaliteit. Het is namelijk de vraag of dezelfde jeugdige vaardigheden en levenslooptransities die belangrijk waren in het verleden net zo belangrijk blijven in de toekomst. Dit impliceert dat een voortdurende evaluatie nodig van relevante factoren voor het bouwen van interventies voor achtergestelde jongeren.

In dit proefschrift testen we het empirisch model met behulp van data die betrekking heeft op twee populaties van achtergestelde jongeren die geïnstitutionaliseerd waren in een behandelinstelling in Nederland. We maken gebruik van twee verschillende populaties: een populatie van mannen en vrouwen, die waren opgenomen in de jaren '90, en een populatie van mannen die waren opgenomen van 1911-1914, en hun nazaten. De populaties beslaan een segment van de Nederlandse samenleving die oververtegenwoordigd is in de criminaliteitsstatistieken (Boendermaker, 1999). We verwijzen naar de jongeren als achtergesteld, terwijl we erkennen dat andere karakteriseringen als kwetsbare jongeren of hoog risico-jongeren evenzeer toepasselijk zijn. In totaal worden er ongeveer 4.000 jongeren jaarlijks geïnstitutionaliseerd in een straf- of jeugdzorginstelling in Nederland (CBS, 2013). Op basis van hun vroege contacten met justitie en/of hun gedragsproblemen, kunnen deze jongeren worden beschouwd als behorende tot een kansarme subgroep van jongeren die een hoog risico hebben voor het plegen van criminaliteit, het vaak lastig hebben op de arbeidsmarkt en relatief vaak de ontvangers zijn van sociale uitkeringen (van der Geest, 2011; Mesters et al., 2014; Verbruggen, 2014). Tijdens hun verblijf in de instelling worden ze behandeld voor hun gedragsproblemen en krijgen ze laaggeschoold onderwijs aangeboden. In hun late tienerjaren verlaten deze jongeren vertrekken meestal de instelling en begint hun "volwassen" leven. Gezien hun moeilijke jeugd hebben ze vaak moeite met deze transitie naar volwassenheid (Osgood et al., 2005). Ons doel is om aan te geven op wat voor soort kenmerken van deze jongeren interventies het beste kunnen aangrijpen om de volwassen sociaal-economische uitkomsten van deze jongeren te verbeteren.

Resultaten

De resultaten van dit proefschrift kunnen als volgt worden samengevat. In het tweede hoofdstuk vonden we dat de vaardigheden die waren opgedaan tijdens de kindertijd en adolescentie blijvende effecten hebben op criminaliteit gedurende het volwassen leven. Dit houdt in dat individuele verschillen in crimineel gedrag gedurende de volwassenheid tot op zekere hoogte kunnen worden verklaard door verschillen in vaardigheden die zijn opgedaan tijdens de kindertijd en adolescentie. Belangrijker was de bevinding dat de effecten van deze vaardigheden niet stabiel waren over de levensloop. In

het bijzonder bleek dat de grootte van effecten - van zowel de cognitieve als de sociale vaardigheden - veranderden tijdens de adolescentie en volwassenheid. Dit houdt in dat verschillende vaardigheden belangrijk zijn om mee te nemen voor het verklaren van criminaliteit voor verschillende levensfasen.

Cognitieve vaardigheden, gemeten door intelligentie, bleken belangrijke voorspellers voor criminaliteit van mannen na de adolescentie. Tijdens de adolescentie waren de cognitieve vaardigheden minder belangrijk, maar in deze periode waren verschillen in sociale vaardigheden in staat om de piek in delinquent gedrag van adolescenten te verklaren. Voor vrouwen bleken sociale vaardigheden in het algemeen belangrijker dan cognitieve vaardigheden. De belangrijkste persoon(lijkheid)skenmerken die werden gebruikt werden om de sociale vaardigheden te meten, waren neuroticisme, extravertie en spanningsbehoefte. Deze eigenschappen zijn vooral belangrijk voor het verklaren van criminaliteit tijdens de adolescentie voor zowel mannen als vrouwen.

In het derde hoofdstuk onderzochten we de dynamische interacties tussen criminaliteit, werk en uitkeringen. Hier controleerden we statistisch voor de bovengenoemde vaardigheden. Het hoofdstuk diende om onderscheid te maken tussen economische en sociologische perspectieven op de relatie tussen werkgelegenheid en criminaliteit. We gebruikten uitkeringen als een identificerend mechanisme door te stellen dat uitkeringen alleen financiële winst geven hetgeen als belangrijk wordt verondersteld in de economische theorieën, en dat uitkeringen niet zorgen voor de sociale banden die belangrijk worden geacht in sociologische theorieën voor het verklaren van criminaliteit. We vonden dat een aanzienlijk deel van de relatie tussen werk en criminaliteit spurieus was. De statistische controlevariabelen voor werk en criminaliteit bleken negatief gecorreleerd wat erop wijst dat individuen die gemiddeld een hogere neiging tot crimineel gedrag toonden ook minder vaak werk hadden. In dit hoofdstuk werden geen pogingen gedaan om dit spurieuze deel van de relatie te interpreteren, maar zoals we hieronder uitleggen kan een deel van deze spurieuze relatie worden verklaard door verschillen in cognitieve en sociale vaardigheden. In plaats van het interpreteren van de spurieuze relatie tussen criminaliteit en werk, lag de nadruk in dit hoofdstuk op het duiden van de structurele relaties tussen criminaliteit, werk en uitkeringen. We vonden significante bi-directionele negatieve dynamische structurele effecten tussen werk en criminaliteit. Dit impliceert dat werk toekomstige criminaliteit vermindert en dat criminaliteit de kans op werk vermindert. Enkele verfijningen van het model toonden aan dat slechts “reguliere”

arbeid en niet uitzendwerk in staat was om vermogenscriminaliteit te verminderen, terwijl zowel gewelds- als vermogenscriminaliteit grote negatieve gevolgen bleken te hebben voor de toekomstige kansen op werk. De relatie tussen uitkeringen en criminaliteit was gecompliceerder. Alleen bijstandsuitkeringen verminderden de kans op vermogenscriminaliteit. Het effect van bijstandsuitkeringen op vermogenscriminaliteit was net zo groot als het effect van werk op criminaliteit. Dit benadrukt de belangrijke rol van geld, en economische theorieën, voor het verklaren van het structurele deel van de relatie tussen werk en vermogensdelicten voor achtergestelde jongeren.

Het model in hoofdstuk vier combineert de verklarende kracht van vaardigheden opgedaan gedurende de kindertijd en de adolescentie fase met de dynamische interactie tussen verschillende volwassen uitkomsten. De uitkomsten van criminaliteit, werk en uitkeringen blijven in het model en we voegen uitkomsten voor (hard) drugsgebruik en intieme relaties toe. De vaardigheden uit de jeugd worden wederom uitgesplitst in cognitieve en sociale vaardigheden. Als laatste maken we nog een onderscheid tussen vaardigheden en signalen uit de kindertijd. Signalen zijn hier opleidingsniveau en de zwaarte van het strafblad. Deze signalen kunnen effect hebben op de volwassen uitkomsten via mechanismen zoals labellen en stigmatisering en worden mede bepaald door de vaardigheden uit de jeugd. De resultaten suggereren dat cognitieve en sociale vaardigheden blijvende effecten hebben op de volwassen uitkomsten bij mannen voor criminaliteit en werk. Bij vrouwen hebben alleen sociale vaardigheden langdurige gevolgen voor criminaliteit en werk. Voor criminaliteit komen deze bevindingen overeen met de resultaten uit het tweede hoofdstuk. Hier vonden we ook dat deze vaardigheden blijvende effecten hebben op werk. Voor vrouwen vonden we tevens sociale vaardigheden de kans op drugsgebruik en intieme relaties gedurende de adolescentie verminderen. Het signaal van het opleidingsniveau is belangrijk voor het verminderen van uitkeringen tijdens de adolescentie en het vergroten van de kans op werk tijdens volwassenheid. Het strafblad signaal verhoogt gedurende de adolescentie en volwassenheid de kans op criminaliteit en drugsgebruik.

Naast deze aanhoudende gevolgen van jeugdige vaardigheden en signalen vonden we vele structurele dynamische interacties tussen de volwassen uitkomstvariabelen. De belangrijkste bevindingen met betrekking tot de structurele relaties tussen criminaliteit, werk en uitkeringen, die in hoofdstuk drie werden gevonden, worden in dit hoofdstuk bevestigd. Daarbovenop vonden we in dit hoofdstuk dat de kans op criminaliteit werd

verminderd door intieme relaties, terwijl drugsgebruik de kans hierop verhoogde. Voor vrouwen bleken intieme relaties meer verklarende kracht te hebben dan voor mannen. Voor vrouwen voorspellen intieme relaties verminderingen in uitkeringen gedurende de adolescentie en ze zijn negatief verbonden met drugsgebruik. Om de vele marginale effecten samen te analyseren maken we ten laatste gebruik van simulatiemethoden. Hypothetische toenames in cognitieve en sociale vaardigheden genereerden grote reducties in criminaliteit. Deze reducties zijn persistent in de zin dat ze criminaliteit verlagen gedurende de gehele adolescentie en volwassen levensduur. Sociale vaardigheden bleken belangrijker bij het verminderen van criminaliteit dan cognitieve vaardigheden. Daarenboven nam door het vergroten van sociale vaardigheden ook de kans werk aanzienlijk toe gedurende de volwassenheid. Voor vrouwen leidde toename van sociale vaardigheden ook tot een significante verlaging van de kans op intieme relaties en drugsgebruik tijdens de adolescentie. Al met al laten de analyses zien dat toenames van sociale vaardigheden leiden tot grote winsten op meerdere adolescenten en volwassen uitkomsten voor zowel mannen en vrouwen.

Uit het laatste hoofdstuk blijkt dat voor achtergestelde gezinnen de relatie tussen werkloosheid en vermogensdelicten veranderd is gedurende de afgelopen eeuw. Tussen 1930 en 1960 vinden we geen significante relatie tussen werkloosheid en vermogensdelicten, terwijl vanaf 1960 tot 2005 er een steeds sterker positief effect van werkloosheid op vermogenscriminaliteit is. Deze bevinding is opmerkelijk als we ons realiseren dat tijdens de grote depressie in de jaren 1930 de werkloosheid zeer hoog was in Nederland. Deze bevinding laat zien dat voorzichtigheid is geboden bij het generaliseren van resultaten uit het verleden naar de toekomst. Vergelijkbare veranderingen in de relatie tussen criminaliteit en intieme relaties zijn te vinden in Beijers et al. (2012).